

IVA MURAJ

TRAKTAT O DETAJLU V ARHITEKTURI

VLADIMIR BREZAR

TREATISE ON DETAIL IN ARCHITECTURE

VLADIMIR BREZAR

Architectural spaces, objects, forms and details exist independently from man's consciousness. Their meanings can be recognized by the method of analogy, for instance by comparing with language. During the genesis detail changes its role in a series of transition from imitation to stylization. More than the original function the interpretation of it becomes important. The design of detail depends on technological, anatomical, dimensional, psychological, aesthetical parameters as well as on geometry of joining. Especially the question of detail as application and decoration is exposed due to the changing of aesthetic standards. The denudation of meaning of the "house without details" leads to the need of message carriers which make possible the communication between architecture and observer. The professional communication inside the branch is excluded here where there the term detail is identified with the term detail drawing. Thus the outer visual form of detail remains the most important; in the first phase it represents the way of realization, but in every further phase it means the memory, the interpretation of the method applied in the first place.

[Abstract preuzet iz knjige]

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo
Ljubljana, 2015.

Str. 49, ilustr. 30, priloga 8, literatura, *abstract*
[30/21, c/b, meki uvez, slovenski jezik]

Recenzenti: Martina Zbasnik-Senegačnik, Domen Zupancić
Skice: Vladimir Brezar
Graficko oblikovanje: Marta Bujanda Miguel
Za izdavača: Peter Gabrijelečič, dekan

ISBN 978-961-6823-56-2

CIP Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

Traktat (lat. *tractatus* – zanimanje, obrađivanje) je opširna rasprava o nekom određenom predmetu ili pitanju. U svojoj knjizi *Traktat o detalju v arhitekturi* Vladimir Brezar, umirovljeni profesor arhitekture, prenosi svoja istraživačka, stručna i pedagoška znanja i iskustva o detalju. Naslov knjige jasno nagovješćuje da je riječ o upoznavanju sa značenjem arhitektonskog detalja u različitim projektantskim procesima te izučavanju pristupa rješavanju arhitektonskog detalja i njegovoj primjeni u arhitekturi. Detalj se promatra kao fizikalni, konstrukcijski, funkcionalni i tehnološki fenomen.

Knjiga je stručna publikacija na području arhitektonskih konstrukcija i zgradarstva. Arhitektonske konstrukcije predstavljaju jedan od osnovnih kolegija na studijima arhitekture u našoj i susjednim zemljama. Knjiga je napisana na slovenskom jeziku i vrijedna je zbog općeg manjka slične suvremene literature na hrvatskom jeziku. Među naslovima u hrvatskoj izdavačkoj ponudi, od strane domaćih autora, nema izdanja koje se bavi iščitavanjem i razumijevanjem detalja. U arhitektonskom obrazovanju takva literatura i znanstveni pristup izvrsna su nadopuna osnovnim kolegijima i uzor koji pokazuje kako arhitektonska struka ne trpi disciplinarnu granice, već se one međusobno nadopunjavaju i uzajamno obogaćuju.

Knjiga je objavljena 2015. kao obnovljeni tekst *Detalj kot element arhitekturnega jezika* studentskoga materijala kolegija Finalizaci-

ja in detalji na poslijediplomskom studiju na ljubljanskom Fakultetu za arhitekturu 1987. godine. Dr.sc. Vladimir Brezar (Kranj, 1935.) diplomirao je na Visokoj tehničkoj skoli – Odjel za arhitekturu 1959. u Ljubljani, gdje je zaposlen kao asistent (1959.-1973.), docent (1973.-1978.), izvanredni profesor (1978.-1988.) i redoviti profesor (1988.-2005.). Bio je predstojnik Odjela za arhitekturu (1975./76.), dekan Fakulteta za arhitekturu, građevinarstvo i geodeziju u Ljubljani (1984./85.) i dekan samostalnog Fakulteta za arhitekturu u Ljubljani (1995./96.). Predavao je kolegije Stambene zgrade, Arhitektonske konstrukcije II (poslije Finalizacija i detalji) na Fakultetu za arhitekturu u Ljubljani i kolegij Zgradarstvo na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Mariboru (1992./93.). Projektirao je brojne poslovne, stambene i vjerske zgrade u Sloveniji. Njegov rad pokrivao je područja masovne gradnje stanova s naglaskom na funkciju i iskoristivost stana te građevne tehnologije (prefabrikacija, finalizacija i detalji).

Njegove su značajnije publikacije: *Kompozitna struktura ovojnik konstrukcij* (disertacija, UL, Ljubljana, 1984.), *Finalizacija in detalji* (FA, Ljubljana, 1990.), *Stavbarstvo* (Univerza v Mariboru, 1995.), *My IAHS Sketchbook – Moja IAHS skicirka* (Istanbul, 2012.).

Najnovija knjiga *Traktat o detalju v arhitekturi* uzorno je pedagoški strukturirana, slijedi logiku razvijanja znanja o predmetu i postavlja standarde za sličnu literaturu. Tekst je knjige lako razumljiv, izvrsno sistematiziran i

prezentiran. Autor originalno i uvjerljivo kombinira različite razine izlaganja i pokazuje znanje različitih teorija. U formalnom smislu knjiga je podijeljena u dva dijela.

Prvi dio razrađuje grad u osam poglavlja: detalj kao element arhitektonskog jezika, parametri oblikovanja detalja, sastavljanje i sklop, geometrija sastavljanja, detalj kao dekoracija i imitacija, detalj kao komunikacija, semantički i održivi paradoksi, analiza značenja i zaključci.

Drugi dio „Tematski prilozi“ sadrži osam specifičnih tema: detalj slijedi koncept, detalj kao crtež, detalj i mjerilo, 'održivi' detalji, fasada i voda, zid i pod, problem ugla i detalj koji sokira, te time nadopunjuje i zaokružuje cjelinu.

Važan su doprinos djelu autorske, rukom radene skice i crteži. Da je prof. Brezar vrhunski crtač, doznala sam 2012. godine na međunarodnoj 38. *International Association for Housing Science* [IAHS] konferenciji u Istanbulu, kad je izdana njegova knjiga *My IAHS Sketchbook* (Istanbul, 2012.) sa sjećanjima na IAHS konferencije (1992.-2012.) – potkrijepljena crtežima u boji. Prof. Brezara srela sam ove godine u Zagrebu na otvorenoj autorske izložbe „Izložba crteža“, koja je bila otvorena povodom slovenskoga kulturnog praznika – Prešernova dana (Slovenski dom, Zagreb, 27.1.-1.2.2016.), na kojoj je predstavio sažetak svoga bogatoga arhitektonskog opusa i izbor skica s mnogobrojnih putovanja.